

op de op 26 juni 2018 door ons ontvangen aanvraag voor een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming van J. van Gestel geitenhouderij, Kleine Voort 12, 5081 XG te Hilvarenbeek voor het uitbreiden/wijzigen van een veehouderij gelegen aan de Kleine Voort 12, 5081 XG te Hilvarenbeek, in de gemeente Hilvarenbeek.

INHOUDSOPGAVE

BESCHIKKING	3
1 Onderwerp	3
2 Beschikking	3
PROCEDURELE ASPECTEN	4
1 Aanvraag	4
2 Bevoegd gezag	4
3 Uniforme openbare voorbereidingsprocedure	4
4 Ontvankelijkheid	4
5 Zienswijzen naar aanleiding van terinzagelegging van het ontwerpbesluit	4
6 Instemming	11
7 Overige regelgeving	12
8 Wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit	12
OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN	13
1 Wettelijk kader – Wet natuurbescherming	13
2 Mogelijke effecten van het project	15
3 Stikstofdepositie	15
3.1 Beoogde situatie in aanvraag	15
3.2 Uitgangssituatie	15
3.3 Effecten stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden	16
3.4 Overwegingen effecten op beschermde gebieden	17
3.5 Verordening natuurbescherming Noord-Brabant	18
3.6 Conclusie	19

BESCHIKKING

1 Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 26 juni 2018 van J. van Gestel geitenhouderij een aanvraag ontvangen voor een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag betreft het uitbreiden/wijzigen van een veehouderij, gelegen aan de Kleine Voort 12, 5081 XG te Hilvarenbeek, in de gemeente Hilvarenbeek.

2 Beschikking

Gelet op de bepalingen van de Wet natuurbescherming besluiten wij:

- I. aan J. van Gestel geitenhouderij, aan de Kleine Voort 12, 5081 XG te Hilvarenbeek, de op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming vereiste vergunning te verlenen voor de uitbreiding/wijziging van een veehouderij, inclusief toedeling van ontwikkelingsruimte zoals weergegeven in bijlage 1, aan de Kleine Voort 12, 5081 XG te Hilvarenbeek, in de gemeente Hilvarenbeek, gelegen nabij de Natura 2000-gebieden, zoals opgenomen in bijlage 1 bij deze vergunning;
- II. dat de beschrijving van het project, in de aanvraag en bijlage 1 bij deze beschikking, voor zover deze betrekking heeft op de activiteit, stalsystemen, veebezetting en emissiepunten, onderdeel uitmaakt van deze vergunning.

Bijlage 1: AERIUS Register: verschilberekening en toedeling ontwikkelingsruimte (kenmerk: RkuAhs6ysPRg)

's-Hertogenbosch, 5 april 2019

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
namens deze,

De heer J.A.J. Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

De aanvraag, het definitieve besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 6 april 2019 tot en met 17 mei 2019 **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), Victorialaan 1 b-g, 5213 JG te 's-Hertogenbosch. Telefoonnummer (0485) 729 189.

Voor inzage in bijbehorende stukken dient een afspraak gemaakt te worden.

Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of terug te vinden op de website www.brabant.nl/loket/verleende-vergunningen.

PROCEDURELE ASPECTEN

1 Aanvraag

Op 26 juni 2018 hebben wij van J. van Gestel geitenhouderij, Kleine Voort 12, 5081 XG te Hilvarenbeek, een aanvraag voor een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/075950.

2 Bevoegd gezag

Omdat het project gerealiseerd wordt, onderscheidenlijk verricht wordt in de provincie Noord-Brabant, zijn wij op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Bij ons besluit betrekken wij tevens de gevolgen voor Natura 2000-gebieden buiten onze provinciegrens en/of buiten Nederland.

3 Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

Op 17 januari 2017 (dossier C2200217/4118896) hebben wij besloten de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing te verklaren op de voorbereiding van besluiten op aanvragen om een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb (www.brabant.nl).

4 Ontvankelijkheid

Ten aanzien van de aspecten van de aanvraag waarvoor een vergunning ingevolge de Wnb is vereist, hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een vergunning is vereist.

5 Zienswijzen naar aanleiding van terinzagelegging van het ontwerpbesluit

De kennisgeving over het ontwerpbesluit en bijbehorende stukken is gepubliceerd op de website www.brabant.nl onder 'bekendmakingen' op 26 juli 2018. Vervolgens heeft het ontwerpbesluit gedurende zes weken ter inzage gelegen bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), Victoriaalaan 1 b-g, 5213 JG 's-Hertogenbosch, namelijk van 26 juli 2018 tot en met 5 september 2018, en is een ieder in de gelegenheid gesteld zienswijzen naar voren te brengen. Naar aanleiding van het ontwerpbesluit op de aanvraag zijn, binnen de door de wet gestelde termijn, zienswijzen ingebracht door de Brabantse Milieufederatie, de heer S. Akinci, Spoorlaan 434, 5038 CH te Tilburg, per brief d.d. 22 augustus 2018, ingekomen per e-mail op 22 augustus 2018. Ook zijn er zienswijzen ingebracht door de heer N. van den Broek, Kleine Voort 7, 5081 XG te Hilvarenbeek, ingekomen per e-mail d.d. 4 september 2018 en door mevrouw T. Kooij - Van Duffelen en de heer D. Kooij, Kleine Voort 6, 5081 XG te Hilvarenbeek, ingekomen per e-mail d.d. 5 september 2018.

Tot slot zijn er mondeling zienswijzen ingebracht door de heer K. Horster, Kleine Voort 9, 5081 XG te Hilvarenbeek, de heer J. van Haasteren, Kleine Voort 3, 5081 XG te Hilvarenbeek en de heer T. van Lieshoud, Kleine Voort 1, 5081 XG te Hilvarenbeek op 5 september 2018 bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) gelegen aan de Victoriaalaan 1 b-g, 5213 JG te 's-Hertogenbosch.

De zienswijzen worden hieronder, samengevat, weergegeven en voorzien van een reactie. De aanvrager heeft op 16 oktober 2018 en 1 november 2018 een reactie gegeven op de ingediende zienswijzen. De reactie nemen wij mee in de weerlegging.

Brabantse Milieufederatie, de heer S. Akinci, Spoorlaan 434, 5038 CH te Tilburg

1) Uit de AERIUS-berekening blijkt dat de toename van ammoniakdepositie op 'Kempenland-West' 0,08 mol/ha/jr bedraagt en op 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' 0,05 mol/ha/jr. Op 11 april 2018 is voor het laatst de drempelwaarde voor verschillende Natura 2000-gebieden verlaagd naar 0,05 mol/ha/jr. Nieuwe projecten welke een grotere toename hebben, kunnen niet worden toegelaten. Met de toename van 0,08 mol/ha/jr op 'Kempenland-West' wordt de vastgestelde drempelwaarde overschreden. Dit zal leiden tot een significante verslechtering van de aanwezige voor verzuring gevoelige habitattypen in 'Kempenland-West'. De vergunning had reeds hierom moeten worden geweigerd, nu uit het besluit niet blijkt dat is gesaldeerd of andere mitigerende maatregelen zijn genomen.

Onze reactie

Voor onderhavige voorgenomen project is sprake van een toename van stikstofdepositie en is ontwikkelingsruimte benodigd conform de systematiek van de Programmatische Aanpak Stikstof. De claim op ontwikkelingsruimte hebben wij getoetst aan de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant (hierna: Beleidsregel). Wij hebben vastgesteld dat de gevraagde ontwikkelingsruimte de maximaal beschikbare ontwikkelingsruimte binnen de (PAS-) periode niet overschrijdt en op de zeer kwetsbare habitattypen zoals opgenomen in de Beleidsregel geen ontwikkelingsruimte benodigd is. Hiermee kan significante verslechtering worden uitgesloten.

2) De toename in stikstofdepositie op 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' bedraagt 0,05 mol/ha/jr. Daarmee wordt gebleven binnen de in het PAS vastgestelde drempelwaarde. Evenwel zijn wij van mening dat ook deze toename niet kan worden vergund. De achtergronddepositie in 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' is reeds jaren lang ver boven de kritische depositiewaarde van de meest kwetsbare habitattypen. Ook van beperkte toenames is niet uitgesloten, dat zij tezamen met toenames van andere projecten zullen leiden tot significante verslechteringen van de aanwezige habitattypen.

Onze reactie

Conform de systematiek van de PAS is er ten tijde van dit besluit voldoende ruimte beschikbaar in 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' om initiatieven als onderhavige doorgang te laten vinden. Uit de gebiedsanalyses voor dit Natura 2000-gebied blijkt dat er geen verslechtering optreedt binnen dit gebied waardoor extra maatregelen zouden moeten worden genomen. Deze toename van 0,05 mol/ha/jr is dan ook zonder significante verslechtering binnen het gebied mogelijk.

3) Uit de ontwerpbeschikking blijkt niet dat er rekening is gehouden met de emissie van NO_x en ammoniak van aan- en afvoerbewegingen van vrachtauto's.

Onze reactie

Er vinden in onderhavige inrichting geen wijzigingen plaats welke leiden tot een toename van het aantal vervoersbewegingen. Er wordt weliswaar geschoven in het aantal dieren per diercategorie in de beoogde situatie maar dat resulteert niet in een toename van de aan- en afvoerbewegingen. Er worden extra geiten gehuisvest maar er worden geen melkkoeien meer gehuisvest in de beoogde situatie, en er worden minder stuks vrouwelijk jongvee gehuisvest. In de beoogde situatie blijven de rijroutes van- en naar de betreffende stallen gelijk. Ook de aard van de aan- en afvoerbewegingen blijft exact gelijk (er blijft o.a. kuilvoer op- en neer gereden worden met dezelfde tractor en de droogvoersilo's blijven ongewijzigd in gebruik). Voor de volledigheid is de AERIUS-verschilberekening geactualiseerd inclusief NO_x-emissie van aan- en afvoerbewegingen. In dit geval zijn dat de aan- en afvoerbewegingen van auto's, trekkers en vrachtauto's. De rekenresultaten zijn door de aanvrager toegevoegd. Hieruit blijkt dat de gewijzigde berekening niet leidt tot een andere conclusie. De AERIUS-berekening is in Register geplaatst en de ontwikkelingsruimte is toebedeeld. Hiermee blijft de aangevraagde situatie vergunbaar. De berekening is als bijlage 1 bij onderhavig besluit toegevoegd.

4) De emissie van het be- en verwerken van mest afkomstig van de op het bedrijf aanwezige dieren is niet meegenomen in de AERIUS-berekening. Derhalve zal de werkelijke stikstofdepositie hoger zijn dan de berekende depositie.

Onze reactie

Binnen de inrichting vindt geen ver- en bewerking van mest plaats. Er is sprake van een vaste mestopslag voor de geiten en paarden. De mest van het vrouwelijk jongvee wordt opgeslagen in de mestkelders. Binnen de inrichting wordt mest enkel opgeslagen en afgevoerd.

5) Het Meetnet Ammoniak Natuurgebieden laat vanaf 2016 weer een sterke stijging zien van de ammoniakconcentratie. Dat komt onder andere door een sterkere economische groei dan in het PAS werd aangenomen en door niet goed werkende of uitstaande luchtwassers. Ook is er in de PAS geen rekening gehouden met de uitstoot als gevolg van de grootschalige mestfraude. Verder is er toenemende twijfel over het effect van de PAS-herstelstrategieën in het kader van de PAS.

Onze reactie

Concentratie en depositie zijn twee verschillende, niet direct vergelijkbare fysische grootheden. Er kunnen op basis van de metingen in de jaren 2015 en 2016 over de ammoniakconcentratie dan ook geen conclusies over toe- of afname in deposities van ammoniak getrokken worden. Uiteraard is er wel een verband tussen de ammoniakconcentratie en de depositie van ammoniak. De stikstofdepositie die wordt berekend is samengesteld uit de zogenaamde droge en natte depositie (neerslag) van ammoniak en de droge en natte depositie van stikstofoxiden. Het RIVM onderzoekt in opdracht van het ministerie van Economische Zaken verklaringen voor het verschil tussen gemeten en berekende trends en verwacht daar medio 2018 uitsluitsel over te kunnen geven.

Overigens is er geen hogere economische groei dan waarmee rekening is gehouden in de PAS. Bij inwerkingtreding van het PAS is in de stikstofdepositieberekeningen uitgegaan van een economische groei van 2,5%. Er is voor dit groeiscenario gekozen om maximaal ruimte te kunnen bieden aan (nieuwe) economische ontwikkelingen en als extra buffer voor onzekerheden in de ontwikkeling van de stikstofdepositie. Het gehanteerde percentage van 2,5% betreft de bovenkant van een bandbreedte. De geprognosticeerde groei tussen 2013 en 2030 ligt tussen de 0,9 en 2,5 procent per jaar.

Dat is gemiddeld 1,7% per jaar. In de meest recente referentieraming uit de Nationale Energieverkenning wordt in de periode 2013-2030 uitgegaan van een gemiddelde economische groei van 1,75% per jaar.

Dit is dezelfde verwachte economische groei als door het Centraal Planbureau (CPB) geprognosticeerd voor de middellange termijn, over de periode 2016-2020.

Daarnaast geldt dat, omdat verschillen bestaan tussen enerzijds metingen en berekeningen, een correctie op de depositie is bepaald in AERIUS: de zogenoemde 'bijtelling'. Deze 'bijtelling' wordt verwerkt in de uiteindelijke resultaten in AERIUS. In AERIUS is de omvang van de bijtelling per gebied inzichtelijk gemaakt. Een eventueel depositie-effect van de mestfraude wordt daarmee verwerkt in AERIUS. Anders dan verzoeker stelt is dus wel rekening gehouden met de daadwerkelijke uitstoot ten gevolge van mest in het PAS.

En ten aanzien van de effectiviteit van de PAS herstelstrategieën: zijn getoetst door een wetenschappelijke internationale reviewcommissie. Deze commissie heeft de herstelstrategieën positief beoordeeld en heeft aandachtspunten voor de toekomst geformuleerd. De herstelstrategieën worden in de komende jaren op basis van ervaring in de praktijk en nieuwe wetenschappelijk inzichten actueel gehouden. De bevindingen van de commissie zijn vervat in drie rapporten, die te raadplegen zijn via de site <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=pas&deel=4> onder het kopje "Review herstelstrategieën".

Dat verschillen bestaan tussen metingen en berekeningen van ammoniak laat echter onverlet dat de depositie als geheel (ammoniak en stikstofoxide) daalt (zie gebiedsanalyses), en dat wanneer blijkt dat daar onvoldoende sprake van is, maatregelen kunnen en worden getroffen ter bijsturing.

In het PAS is een systeem van rapportage en monitoring opgenomen om te verzekeren dat de doelstellingen van de PAS worden gehaald en tijdig bijgestuurd kan worden. Dit systeem is beschreven in het Programma Aanpak Stikstof 2015-2021 (hoofdstuk 6). Hiermee wordt gevolgd of de stikstofdepositie en de kwaliteit van de voor stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden zich ontwikkelen overeenkomstig aannames die ten grondslag liggen aan dit programma en of de uitvoering verloopt zoals in het programma vastgelegd.

Er wordt een jaarlijkse monitoringsrapportage opgesteld en in het zesde jaar na vaststelling van het programma vindt een integrale evaluatie plaats. In het tweede tijdvak van de PAS worden de reeds verleende vergunningen met toedeling van ontwikkelingsruimte meegenomen als achtergronddepositie. Als uit de integrale evaluatie blijkt dat de achtergronddepositie hoger is dan op dit moment wordt verwacht, kan de beschikbare depositieruimte in het tweede tijdvak op basis daarvan worden vastgesteld/aangepast. Ook kan er in het tweede tijdvak gekozen worden voor meer herstelmaatregelen en aanvullende bronmaatregelen. Op deze wijze is voldoende verzekerd dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden niet worden aangetast. Daarmee wordt voldaan aan artikel 6, lid 3, Habitatrichtlijn.

6) Er wordt ontwikkelruimte uitgegeven voordat deze ruimte, als gevolg van autonome daling van de stikstofdepositie en technische maatregelen, aanwezig is. Daarmee wordt een hypotheek genomen op de toekomst. Elke toename van ammoniak in combinatie met cumulatie van andere projecten in een overbelaste situatie kan leiden tot een verslechtering van de voor verzuring gevoelige habitattypen.

Onze reactie

De systematiek van de PAS is dat er alleen ontwikkelingsruimte wordt uitgegeven indien is zeker gesteld dat deze ruimte er ook is. Deze zekerheid is verkregen door de wetenschappelijke reviews van de herstelmaatregelen. Naar huidig inzicht voldoen de bron- en herstelmaatregelen waarmee ruimte gecreëerd wordt voor verdere ontwikkeling van activiteiten.

7) Het PAS is in strijd met de Habitatrichtlijn, welke vereist dat deze zekerheid wel moeten worden geboden voordat aan een plan of project toestemming kan worden verleend.

Onze reactie

Uit het arrest van het Europese Hof blijkt duidelijk dat het PAS niet in strijd is met de Habitatrichtlijn.

8) In het kader van de PAS zijn met betrekking tot kleine toenames vragen gesteld aan het Europese Hof. De Advocaat Generaal stelt in zijn advies aan het Europese Hof dat zolang de achtergronddepositie de kritische depositiewaarde overstijgt, er geen ontwikkelingsruimte kan worden uitgegeven. Zeker niet nu het PAS ontwikkelingsruimte vergeeft, welke thans nog niet beschikbaar is.

Op het moment dat de achtergronddepositie lager is dan de kritische depositiewaarde kan ontwikkelingsruimte beschikbaar worden gesteld. Ten aanzien van kleine toenames beneden de drempelwaarde stelt de Advocaat Generaal dat het vergunningsvrij maken hiervan is toegestaan als geen redelijke twijfel bestaat dat die stikstof geen significante gevolgen zal hebben voor het gebied. Die redelijke twijfel is in de ontwerpbeschikking niet weggenomen. Het staat vast dat elke toename van ammoniakdepositie zal leiden tot een toename van de achtergronddepositie. Daarmee is dus ook voor 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' niet verzekerd dat het project geen significant negatieve gevolgen zal hebben voor de aanwezige habitattypen en –soorten.

Onze reactie

Inmiddels heeft het Europese Hof uitspraak gedaan op 7 november 2018 op de prejudiciële vragen van de Afdeling. Daarin wordt niet de lijn gevolgd van het advies van de Advocaat Generaal. Geconcludeerd wordt dat het PAS als programma zich prima verdraagt met de habitatrichtlijn mits voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden en juist de beoordeling van deze voorwaarden is gelaten aan de nationale rechter. Gezien ons verweer in de pilot PAS procedure bij de Raad van State hebben wij nog steeds het vertrouwen in dit systeem en kunnen wij terecht concluderen dat er geen verslechtering optreedt.

9) De kennisgeving van het besluit ontbreekt. Het hoofdstuk 'Kennisgeving Wet natuurbescherming' dat in de inhoudsopgave staat vermeld op blz. 13 ontbreekt.

Onze reactie

De kennisgeving wordt niet opgenomen in het ontwerpbesluit maar als apart document meegezonden. Daarnaast is de kennisgeving voor onderhavig besluit op de website 'www.brabant.nl/loket/verleende-vergunningen' gepubliceerd.

De heer N. van den Broek, Kleine Voort 7, 5081 XG te Hilvarenbeek

10) Er wordt gesteld dat er sprake is van een uitbreiding van 121,5 kg NH₃/jr. De uitbreiding ten opzichte van de bestaande vergunning bedraagt 404 geiten.

Onze reactie

Ten opzichte van de bestaande activiteit is er sprake van een toename in ammoniak van 121,5 kg/j wat resulteert in een toename in stikstofdepositie van 0,08 mol N/ha/jr op het dichtstbijzijnde en hoogst belaste Natura 2000-gebied 'Kempenland-West'. Voor deze toename is ontwikkelingsruimte benodigd.

De claim op ontwikkelingsruimte hebben wij getoetst aan de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant (hierna: Beleidsregel). Wij hebben vastgesteld dat de gevraagde ontwikkelingsruimte de maximaal beschikbare ontwikkelingsruimte binnen de (PAS-)periode niet overschrijdt en op de zeer kwetsbare habitattypen zoals opgenomen in de Beleidsregel geen ontwikkelingsruimte benodigd is. We hebben vastgesteld dat aan de Beleidsregel wordt voldaan. De gevraagde ontwikkelingsruimte is beschikbaar en kan worden toebedeeld.

11) Het huisvesten van geiten in een stal voor melkkoeien (stal 2) wat een uitbreiding van stalruimte voor melkgeiten betekend, is conform het geitenmoratorium niet toegestaan.

Onze reactie

Het geitenmoratorium valt niet binnen het toetsingskader van de Wet natuurbescherming. Het geitenmoratorium zal aan de orde komen bij toetsing van het initiatief aan de Verordening ruimte in het kader van de omgevingsvergunning en kan er mogelijk alsnog toe leiden dat het initiatief geen doorgang kan vinden. Onderhavige vergunning is dus geen uitzondering op dit moratorium.

Mevrouw T. Kooij - Van Duffelen en de heer D. Kooij, Kleine Voort 6, 5081 XG te Hilvarenbeek

12) Er wordt gesteld dat de verleende Wet natuurbeschermingsvergunning een geringe (5%) toename van stikstof lijkt toe te staan. Door het gegoochel met getallen en het schuiven van diereenheden zou de vergunning reeds een voorschot nemen op de toekomst en wederom een (stikstof) neutrale uitbreiding van het aantal stuks geiten betekenen. Onze zorg is met name gericht op het daarmee duidelijk toenemende, gekende gezondheidsrisico voor de omgeving die helaas met geiten gepaard gaat, zoals ook bevestigd door het unaniem aangenomen 'Amendement tijdelijk moratorium geitenhouderij' van 7 juli 2017.

Zie onze reactie onder punt 10 en 11.

13) In de beoogde situatie worden geiten gestald in een voormalige melkveestal waar in de huidige situatie nog nooit geiten hebben gestaan.

Onze reactie

De aanpassing van de melkveestal zorgt er voor dat er opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen kunnen worden gehuisvest op stro. Er is geen reden om deze wijziging in het kader van de Wet natuurbescherming niet toe te staan.

14) Wij begrijpen niet waarom met het besluit tot verlening van de Wet natuurbeschermingsvergunning feitelijk wordt voorgesorteerd op een toekomstige uitbreiding. Het verlenen van een vergunning voor de actueel vergunde situatie, binnen milieu- en/of omgevingsvergunning van de gemeente, lijkt ons een meer gepaste benadering.

Onze reactie

De aanvrager bepaalt wat hij aanvraagt en op deze aanvraag besluiten wij na toetsing en in casu past dat, c.q. leidt dat niet tot effecten. Wij oordelen niet over de doelmatigheid van een aanvraag.

De heer K. Horster, Kleine Voort 9, 5081 XG te Hilvarenbeek, de heer J. van Haasteren, Kleine Voort 3, 5081 XG te Hilvarenbeek en de heer T. van Lieshoud, Kleine Voort 1, 5081 XG te Hilvarenbeek

15) Het huisvesten van de opfokgeiten in stal 2 is in strijd met de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant. Deze stal dient emissie arm uit te worden gevoerd.

Onze reactie

De opfokgeiten in stal 2 worden ondergebracht in een gedeelte van de voormalige rundveestal welke ook reeds vergund is conform de vergunning van Wet milieubeheer van 13 juli 2010.

Dit betreft een reeds bestaand huisvestingsstelsel. Om het stalgedeelte geschikt te maken voor het houden van geiten worden roostervloeren afgedekt en de ligboxen verwijderd. Deze wijzigingen voldoen aan de voorwaarden die gesteld worden in artikel 3, onderdeel 8 bijlage II Bor.

De wijzigingen zijn derhalve voor het onderdeel bouwen niet vergunningplichtig. Waar in de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant gesproken wordt over een nieuwe stal, wordt daaronder verstaan een opgericht of gerenoveerd dierenverblijf waarvoor op of na 25 mei 2010 een omgevingsvergunning onderdeel bouwen vereist is en door de oprichting of renovatie een wijziging plaatsvindt van het huisvestingsstelsel uit de dan geldende Rav-lijst. Aangezien er geen omgevingsvergunning onderdeel bouwen vereist is (en er dus geen sprake is van een nieuwe stal), zijn de maximale emissiewaarden conform de lijst met technische eisen zoals bedoeld in artikel 1.4 van de Verordening natuurbescherming thans niet van toepassing op dit betreffende stalgedeelte.

16) In de aangevraagde situatie worden meer geiten gehouden ten opzichte van de vergunde situatie. Dit zorgt voor toenemende gezondheidsrisico's in de directe omgeving. Dit is ook bevestigd door het unaniem aangenomen 'Amendement tijdelijk moratorium geitenhouderij' van 7 juli 2017.

Onze reactie

Het tijdelijke moratorium geitenhouderij van 7 juli 2017 is opgenomen in de Wijziging Verordening Ruimte (actualisatie 2017). De Verordening Ruimte en beoordeling van gezondheidsrisico's zijn geen toetsingskaders in het kader van de Wet Natuurbescherming. Dit is derhalve geen weigeringsgrond.

17) De beoogde ontwikkeling moet, in overeenstemming met de beleidsregel, binnen twee jaar nadat dit besluit onherroepelijk is geworden, zijn gerealiseerd. Mocht dit niet het geval zijn dan kan de vergunning (gedeeltelijk) ingetrokken worden overeenkomstig de Beleidsregel. Er wordt verwacht dat de beleidsregel in relatie met het geitenmoratorium in het kader van de Verordening ruimte ervoor zorgt dat de activiteiten tot het uitbreiden van het aantal geiten niet binnen 2 jaar gerealiseerd kunnen worden. Dit zorgt er uiteindelijk voor dat het intrekkingstraject moet worden in gezet.

Onze reactie

De initiatiefnemer is voornemens het bedrijf te wijzigen en heeft hiervoor vergunningen benodigd. De aanvrager is voornemens de beoogde wijzigingen op korte termijn te realiseren.

De zienswijze richt zich daarnaast op het tijdelijke moratorium geitenhouderij van 7 juli 2017. De aanvraag om een omgevingsvergunning wordt pas ingediend zodra het moratorium voor geiten is vervallen of aangepast. Het is in het geheel niet duidelijk wanneer het geitenmoratorium komt te vervallen. Bovendien bepaald het bevoegd gezag of in een dergelijke situatie de uit de PAS toegekende ontwikkelingsruimte weer zal worden afgenomen. Bovendien is dit ook geen toetsingskader bij de besluitvorming op de aangevraagde vergunning.

18) Er wordt gesteld dat er meer melk- en opfokgeiten zijn opgenomen in de bestaande situatie dan daadwerkelijk is vergund in de milieuvergunning van 13 juli 2010. Dit is niet toegestaan.

Onze reactie

Onderhavig bedrijf heeft geen verleende Wnb-vergunning. Derhalve is de stikstofdepositie die in de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 per kalenderjaar ten hoogste werd veroorzaakt als gevolg van hetgeen daadwerkelijk werd verricht dan wel plaatsvond, passend binnen de kaders van een op 1 januari 2015 geldende omgevingsvergunning, leidend voor wat betreft de uitgangssituatie. Conform de vergunning van 13 juli 2010 mochten op het bedrijf melk- en opfokgeiten gehuisvest worden en deze zijn ook feitelijk gehouden. Middels AERIUS-berekeningen is tevens aangetoond dat de feitelijke stikstofdepositie past binnen de vergunde stikstofdepositie.

19) Voor het aangevraagde project is er sprake van een toename in stikstofdepositie waarvoor ontwikkelingsruimte in het kader van de PAS is toebedeeld terwijl de directe omgeving al overbelast is op het gebied van stikstof. Inherent zorgt de uitbreiding voor meer voertuigbewegingen wat tevens leidt tot overmaat van stikstof.

Onze reactie

Er vinden in onderhavige inrichting geen wijzigingen plaats welke leiden tot een toename van het aantal vervoersbewegingen. Er wordt weliswaar geschoven in het aantal dieren per diercategorie in de beoogde situatie maar dat resulteert niet in een toename van de aan- en afvoerbewegingen. Er worden extra geiten gehuisvest maar er worden geen melkkoeien meer gehuisvest in de beoogde situatie, en er worden minder stuks vrouwelijk jongvee gehuisvest. In de beoogde situatie blijven de rijroutes van- en naar de betreffende stallen gelijk. Ook de aard van de aan- en afvoerbewegingen blijft exact gelijk (er blijft o.a. kuilvoer op- en neer gereden worden met dezelfde tractor en de droogvoersilo's blijven ongewijzigd in gebruik). Voor de volledigheid is de AERIUS-verschilberekening geactualiseerd inclusief NO_x-emissie van aan- en afvoerbewegingen. In dit geval zijn dat de aan- en afvoerbewegingen van auto's, trekkers en vrachtauto's. De verschilberekening is in AERIUS-Register geplaatst en hieruit blijkt dat de gevraagde ontwikkelingsruimte beschikbaar is en kan worden toebedeeld. De AERIUS-verschilberekening is als bijlage bij onderhavig besluit toegevoegd.

Conclusie

De ingediende zienswijzen leiden niet tot een aanpassing van het besluit.

6 Instemming

Op grond van artikel 1.3, derde lid, van de Wnb hebben wij de colleges van Gedeputeerde Staten van de provincies Zuid-Holland en Gelderland, verzocht om in te stemmen met het besluit, waarbij wij hebben aangegeven het ontbreken van een reactie, conform het door alle provincies vastgestelde beleid dienaangaand, gelijk te stellen aan een instemming. Binnen de gestelde termijn hebben wij geen reactie van de colleges ontvangen.

7 Overige regelgeving

Bij de beoordeling van onderhavige aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. De Wnb en bijbehorende regelgeving zoals de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant zijn gericht op de bescherming van natuur. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan derhalve aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of gezondheid.

In het bijzonder wijzen wij op het geitenmoratorium waartoe Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben besloten op 8 juli 2017. Op grond van dit moratorium is een toename van de bestaande oppervlakte dierenverblijf voor geitenhouderijen door het oprichten van gebouwen of door het in gebruik nemen van gebouwen voor het houden van geiten, verboden. Dit zal aan de orde komen bij toetsing van het initiatief aan de Verordening ruimte in het kader van de omgevingsvergunning en kan er mogelijk alsnog toe leiden dat het initiatief geen doorgang kan vinden. Onderhavige vergunning is dus geen uitzondering op dit moratorium.

8 Wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit

Naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen op het ontwerpbesluit is een nieuwe AERIUS-verschilberekening aangeleverd en opgenomen als bijlage 1 bij onderhavig besluit.

OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN

1 Wettelijk kader – Wet natuurbescherming

Artikel 2.7 van de Wnb heeft betrekking op de vergunningplicht in verband met Natura 2000-gebieden (habitatrichtlijn- en vogelrichtlijngebieden). Op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb is het verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten of andere handelingen uit te voeren die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State¹ blijkt dat een wijziging of uitbreiding van een veehouderij die stikstofdepositie tot gevolg heeft op voor stikstof gevoelige habitats en soorten binnen een Natura 2000-gebied vergunningplichtig is op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. Behoudens ongewijzigde voorzetting op basis van een verleende omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, verleende Wet natuurbeschermingsvergunning, project waar op basis van artikel 2.9, vierde lid, van de Wnb, of artikel 2.12, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb), het artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb niet van toepassing is dan wel er sprake is van bestaand gebruik als bedoeld in artikel 2.9, tweede lid, van de Wnb, is bij het oprichten, uitbreiden of wijzigen van het project of andere handelingen van voornoemde situaties een Wet natuurbeschermingsvergunning noodzakelijk.

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag wordt op grond van artikel 2.8, negende lid, van de Wnb rekening gehouden met de gevolgen die het aangevraagde project, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

Programmatische aanpak stikstof

Op 1 juli 2015 is de Programmatische aanpak stikstof (hierna: de PAS) opgenomen in de regelgeving en daarmee is de beoordeling van stikstof gewijzigd. In de Regeling natuurbescherming (hierna: Rnb) is ondermeer aangegeven welke activiteiten in de PAS zijn opgenomen als bestaande activiteit (artikel 2.4, vijfde lid, van de Rnb). Vanaf deze bestaande activiteit is bij verdere uitbreiding noodzakelijk dat vooraf wordt bezien of ontwikkelingsruimte kan worden toegedeeld.

Voor de vaststelling of een project of een andere handeling wat betreft stikstofdepositie een verslechterend of versturend effect kan hebben wordt deze berekend met gebruikmaking van AERIUS Calculator (verder AERIUS) versie 2016L².

¹ O.a. uitspraak van 31 maart 2010, zaaknummer 200903784/1/R2 en uitspraak van 7 september 2011, zaaknummer 201003301/1/R2.

² Opgenomen in artikel 1.1 en 2.1 van de Regeling natuurbescherming

In de PAS is ruimte voor economische ontwikkelingen die stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden. Deze depositieruimte is allereerst beschikbaar voor autonome ontwikkelingen. Daarnaast is er ruimte beschikbaar voor projecten en andere handelingen waarvan de veroorzaakte stikstofdepositie onder de grenswaarde blijft. Het overige gedeelte van de depositieruimte kan als de ontwikkelingsruimte worden toegedeeld aan (deels prioritaire) projecten en andere handelingen. Dit wordt in toedelingsbesluiten (besluiten als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming) vastgelegd.

De ontwikkelingsruimte wordt bepaald ten opzichte van:

- de verleende Wet natuurbeschermingsvergunning of omgevingsvergunning inclusief verklaring van geen bedenkingen voor de Wnb voor het hoogst belaste of meest nabij gelegen Natura 2000-gebied;
- een project als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, van het Bnb waarvoor op basis van artikel 2.9, achtste lid, van de Wnb een melding is ingediend, dan wel;
- de hoogste feitelijke depositie binnen de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014. Deze hoogste depositie moet passend zijn binnen de kaders van de op dat moment geldende toestemming maar mag niet meer zijn dan de op 1 januari 2015 geldende toestemming;
- als na de bovengenoemde verleende Wet natuurbeschermingsvergunning, omgevingsvergunning inclusief verklaring van geen bedenkingen, of project waarvoor een melding is ingediend, een of meer meldingen zijn gedaan die betrekking hebben op wijzigingen van het project waarop dat toestemmingsbesluit of de eerstgenoemde melding betrekking had, wordt de toename bepaald ten opzichte van het project zoals dat is gewijzigd overeenkomstig de laatste melding.

Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben voor het toedelen van de vrij beschikbare ontwikkelingsruimte (segment 2) aan projecten en andere handelingen een beleidsregel vastgesteld. In de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant (hierna: Beleidsregel) wordt bepaald hoe Gedeputeerde Staten met haar bevoegdheid met betrekking tot het toedelen van ontwikkelingsruimte willen omgaan. Wanneer aan de Beleidsregel wordt voldaan, zullen Gedeputeerde Staten de beschikbare ontwikkelingsruimte toedelen.

Verordening natuurbescherming Noord-Brabant

Provinciale Staten (hierna: PS) hebben op basis van artikel 2.4, derde lid, van de Wnb de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. In deze Verordening zijn regels vastgesteld ten aanzien van bestaande stallen en van de realisatie van nieuwe stallen.

Referentiedatum

Ten aanzien van andere effecten dan als gevolg van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, buitenlandse Natura 2000-gebieden en Natura 2000-gebieden niet opgenomen in de PAS wordt op basis van de Beleidsregel de voor het betreffende Natura 2000-gebied geldende referentiedatum betrokken.

Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State blijkt tevens dat bij de beoordeling van de aanvraag moet worden uitgegaan van de vergunde situatie met de laagste emissie in de periode vanaf de referentiedatum³.

³ Hierbij gelden later verleende vergunningen krachtens de Wabo, de Wet milieubeheer of Hinderwet of ingediende meldingen

2 Mogelijke effecten van het project

Er zijn mogelijke negatieve effecten te verwachten van stikstofdepositie als gevolg van de uitstoot van stikstof. In voedselarme ecosystemen, zoals aanwezig in de nabij gelegen natuurgebieden, leidt een overmaat⁴ aan stikstofdepositie tot een ongewenste toename aan voedingsstoffen en verzuring. Overige effecten worden, gelet op de gegevens in de aanvraag, de aard van de voorgenomen activiteit en de afstand tot de relevante beschermde gebieden, op voorhand uitgesloten.

3 Stikstofdepositie

3.1 Beoogde situatie in aanvraag

Er wordt vergunning gevraagd voor de beoogde activiteiten zoals weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 1. Aangevraagde situatie

Diercategorie, huisvestingssysteem, (Rav-code ⁵)	stal (nr)	aantal dieren	NH ₃ -emissie factor (kg/d/jr)	NH ₃ -emissie (kg/jr)	NOx-emissie (kg/jr)
Volwassen paarden (3 jaar en ouder), overige huisvestingssystemen (K 1.100)	1	2	5,0	10,0	-
Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen (A 3.100)	2	30	4,4	132,0	-
Opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen, overige huisvestingssystemen (C 3.100)	2	200	0,2	40,0	-
Opfokgeiten, van 61 dagen tot en met één jaar, overige huisvestingssystemen (C 2.100)	4	272	0,8	217,6	-
Geiten, ouder dan 1 jaar, overige huisvestingssystemen (C 1.100)	5	640	1,9	1.216,0	-
Geiten, ouder dan 1 jaar, overige huisvestingssystemen (C 1.100)	6	359	1,9	682,1	-
Opfokgeiten, van 61 dagen tot en met één jaar, overige huisvestingssystemen (C 2.100)	6	220	0,8	176,0	-
Opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen, overige huisvestingssystemen (C 3.100)	6	80	0,2	16,0	-
Vervoersbewegingen					54,67
Totaal				2.489,7	54,67

3.2 Uitgangssituatie

PAS-gebieden

Op basis van de PAS wordt voor Natura 2000-gebieden voor de uitgangssituatie uitgegaan van de bestaande activiteit⁶, met de hoogst veroorzaakte stikstofdepositie passend binnen de verleende milieuvergunning, d.d. 13 juli 2010.

op basis van het Besluit melkrundveehouderij milieubeheer, het Besluit landbouw milieubeheer of het Activiteitenbesluit, voor zover hierin een lagere ammoniakemissie is vergund of gemeld, als uitgangssituatie.

⁴ Alterra-rapport nr. 2397 (Wageningen, 2012) geeft een overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op de habitattypen en habitats van soorten binnen Natura 2000-gebieden.

⁵ Stalsysteem weergegeven door code zoals opgenomen in de Regeling ammoniak en veehouderij, Staatscourant 2018, nr. 67475 (5 december 2018), in werking getreden op 1 januari 2019.

⁶ Betreft de stikstofdepositie die in de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 ten hoogste werd veroorzaakt

Tabel 2. Bestaande activiteit

Beschermde natuurgebied ⁷	Datum hoogste depositie bestaande activiteit	kg NH ₃ per jaar totaal	kg NO _x per jaar totaal
'Kempenland-West', 'Kampina & Oisterwijkse Vennen', 'Regte Heide & Riels Laag', 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen', 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek', 'Ulvenhoutse Bos', 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux', 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid', 'Strabrechtse Heide & Beuven' en 'Rijntakken'	31 december 2014	2.368,2	54,67

3.3 Effecten stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden

Uit de tabellen 1 en 2 blijkt dat er in de aangevraagde situatie sprake is van een toename van ammoniakemissie ten opzichte van de bestaande activiteit.

Om een goed beeld te krijgen van de stikstofdepositie op de beschermde gebieden is de depositie berekend op verschillende punten. De berekeningen zijn uitgevoerd met het rekenmodel AERIUS. Uit de berekeningen blijkt dat er in de aangevraagde situatie op de Natura 2000-gebieden 'Kempenland-West', 'Kampina & Oisterwijkse Vennen', 'Regte Heide & Riels Laag', 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen', 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek', 'Ulvenhoutse Bos', 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux', 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid', 'Strabrechtse Heide & Beuven' en 'Rijntakken' sprake is van een stikstofdepositie boven de grenswaarde op 26 juni 2018. De grenswaarde is bepaald op het moment van het ontvankelijk zijn van de aanvraag. Daarnaast zijn alle Natura 2000-gebieden die in bijlage 1 zijn opgenomen en waarop een effect is van stikstofdepositie boven de drempelwaarde bij de beoordeling van de aanvraag betrokken.

Er zijn berekeningen uitgevoerd van de stikstofdepositie in de aangevraagde situatie en de stikstofdepositie van de bestaande activiteit. Uit de berekeningen blijkt dat er in de aangevraagde situatie sprake is van een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de bestaande activiteit. Dit is inzichtelijk gemaakt in de aanvraag. Voor deze wijziging is ontwikkelingsruimte nodig ten opzichte van de bestaande activiteit.

als gevolg van hetgeen daadwerkelijk plaatsvond binnen de kaders van een op 1 januari 2015 geldende omgevingsvergunning of vergunning of melding krachtens de Wet milieubeheer of Hinderwet (Rnb artikel 2.4, lid 5) of een verleende Wet natuurbeschermingsvergunning.

⁷ Dit zijn de gebieden waarvan op het moment van ontvankelijk zijn van de aanvraag de grenswaarde wordt overschreden. Voor de overige gebieden zie bijlage(n) bij het besluit.

In onderstaande tabel zijn de maximale verschillen in depositiewaarden weergegeven voor het meest nabijgelegen en hoogst belaste beschermde natuurgebied.

Tabel 3. Stikstofdepositieberekeningen (mol N/ha/jr)

Beschermde natuurgebied	Stikstofdepositie bestaande activiteit	Stikstofdepositie aangevraagd	Hoogste projectverschil	Hoogste depositie situatie 2
Kempenland-West	1,49	1,65	+0,16	1,65

3.4 Overwegingen effecten op beschermde gebieden

Op 14 april 2015 hebben wij ingestemd met het Programma aanpak stikstof 2015-2021. Dit programma is een instrument om Natura 2000-doelstellingen te realiseren en tegelijk ruimte te scheppen voor bestaande en nieuwe economische ontwikkelingen. Het programma is passend beoordeeld, waarbij getoetst is of de uitvoering van het programma een risico vormt voor de instandhoudingsdoelstellingen van individuele Natura 2000-gebieden, opgenomen binnen de PAS. De passende beoordeling bestaat uit een generiek deel (bronmaatregelen, monitoring, et cetera) en uit gebiedsanalyses die de ecologische onderbouwing vormen dat met het programma de stikstofgevoelige Natura 2000-doelstellingen (op termijn) gerealiseerd kunnen worden en er ontwikkelingsruimte beschikbaar kan worden gesteld voor economische ontwikkelingen.

In de gebiedsanalyse per Natura 2000-gebied is verzekerd dat door de uitvoering van een gebalanceerd en robuust pakket aan herstelmaatregelen, in de eerste programmaperiode geen verslechtering optreedt van alle voor stikstof gevoelige habitattypen en habitats van soorten. Bij deze beoordeling is uitgegaan van de achtergrondwaarde tot 2015. In deze achtergrondwaarde zijn alle voor de aanvang van het programma feitelijke emissies verdisconteerd, zoals blijkt uit de grootschalige concentratie en depositiekaarten Nederland (GCN en GDN). Deze emissies hebben al voor de aanvang van het programma plaatsgevonden en hebben als uitgangspunt gediend voor de passende beoordeling. Voor de depositie als gevolg van deze emissies is derhalve geen ontwikkelingsruimte nodig.

De aangevraagde activiteit veroorzaakt stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden met habitattypen en/of soorten die negatief worden beïnvloed door een overmaat aan stikstofdepositie. Door de maatregelen in de PAS is het mogelijk om voor deze activiteit een vergunning te verlenen. Bij het verlenen van deze toestemming baseren wij ons op de passende beoordeling die voor de PAS is opgesteld. De conclusie van de passende beoordeling van het programma 2015-2021 is dat kan worden uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken van de in het programma opgenomen Natura 2000-gebieden worden aangetast. Deze conclusie is kort samengevat gebaseerd op:

- het oordeel in de gebiedsanalyse voor elk Natura 2000-gebied opgenomen binnen de PAS dat er wetenschappelijk gezien geen twijfel is dat met het beschikbaar stellen van ontwikkelingsruimte en depositieruimte voor economische ontwikkelingen met de PAS de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor stikstofgevoelige habitattypen en habitats van soorten op termijn worden gehaald en dat behoud is geborgd;
- een beoordeling van de ontwikkeling van de stikstofdepositie, waarbij sprake is van een vermindering van de depositie ten opzichte van de situatie zonder de PAS;
- de vaststelling dat de PAS voldoet aan de voorwaarden die verzekeren dat het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden niet in gevaar komt;

- de vaststelling dat de PAS, in het geval dat nieuwe inzichten of ontwikkelingen daartoe aanleiding geven op basis van adequate monitoring, tijdig kan worden bijgesteld.

Met onze instemming met het Programma aanpak stikstof 2015-2021 hebben wij ook ingestemd met bovenstaande conclusie van de passende beoordeling van dit programma.

Voor onderhavige voorgenomen project is sprake van een toename van stikstofdepositie en is ontwikkelingsruimte benodigd. Gelet op het bovenstaande zijn wij van mening dat de gevraagde vergunning kan worden verleend voor de beoogde activiteit en de daarbij behorende stikstofdepositie. In de bijlage uit AERIUS Register (zie bijlage 1) is de benodigde ontwikkelingsruimte weergegeven.

De claim op ontwikkelingsruimte hebben wij getoetst aan de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant (hierna: Beleidsregel). Wij hebben vastgesteld dat de gevraagde ontwikkelingsruimte de maximaal beschikbare ontwikkelingsruimte binnen de (PAS-)periode niet overschrijdt en op de zeer kwetsbare habitattypen zoals opgenomen in de Beleidsregel geen ontwikkelingsruimte benodigd is.

We hebben vastgesteld dat aan de Beleidsregel wordt voldaan. De gevraagde ontwikkelingsruimte is beschikbaar en kan worden toebedeeld. De beoogde ontwikkeling moet, in overeenstemming met de beleidsregel, binnen twee jaar nadat dit besluit onherroepelijk is geworden, zijn gerealiseerd. Mocht dit niet het geval zijn dan kunnen wij de vergunning intrekken overeenkomstig de Beleidsregel.

Uit de aanvraag blijkt dat er, naast de effecten van stikstof, geen andere negatieve effecten te verwachten zijn die de natuurlijke kenmerken van de diverse beschermde gebieden kunnen aantasten.

3.5 Verordening natuurbescherming Noord-Brabant

De verordening is van toepassing naast een eventuele vergunning voor het onderdeel Natura 2000. Wanneer sprake is van nieuwe stallen zijn de bepalingen rechtstreeks van toepassing en moet voldaan worden aan de Verordening. Ook zijn hierin bepalingen opgenomen voor bestaande stallen en wanneer deze moeten voldoen aan de Verordening.

Nieuwe stallen

Als sprake is van een nieuwe stal of stallen die vallen onder de definitie zoals bedoeld in artikel 1.1, lid 2, van de Verordening, moet deze voldoen aan de technische eisen zoals die zijn opgenomen in bijlage 2 van deze verordening. In artikel 1.1, lid 2, van de Verordening is aangegeven dat onder meer sprake is van een nieuwe stal indien het een opgericht of gerenoveerd dierenverblijf betreft waarvoor op of na 25 mei 2010 een omgevingsvergunning onderdeel bouwen vereist is en door de oprichting of renovatie een wijziging plaatsvindt van het huisvestingssysteem uit de dan geldende bijlage 1 van de Rav of waarbij sprake is van het aanleggen, aankoppelen of installeren van een of meer van de in de bijlage 1 bij de Verordening opgenomen lijst met systemen voor zover het aankoppelen of installeren van deze systemen betrekking heeft op de emissiereductie van stikstof.

Er is in de aangevraagde situatie geen sprake van nieuwe stallen die moeten voldoen aan bijlage 2 van de Verordening. Hierbij is bijlage 1 betrokken die geldig was op het moment van indienen van onderhavige aanvraag. Er is daarom geen reden om de vergunning niet te verlenen.

Bestaande stallen

In de verordening zijn maximale emissie-eisen opgenomen voor bestaande stallen. Deze stallen dienen vanaf 2020 te worden aangepast. Naast deze aanpassingen kan tevens wederom een vergunning op grond van de Wnb noodzakelijk zijn.

3.6 Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling concluderen wij dat bij toedeling van ontwikkelingsruimte de aangevraagde activiteit, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, niet kan leiden tot verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de Natura 2000-gebieden 'Kempenland-West', 'Kampina & Oisterwijkse Vennen', 'Regte Heide & Riels Laag', 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen', 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek', 'Ulvenhoutse Bos', 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux', 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid', 'Strabrechtse Heide & Beuven' en 'Rijntakken' en geen significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen. Wij verlenen de gevraagde vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb.

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U dient dit document te gebruiken ter onderbouwing van een vergunningaanvraag in het kader van de Wet natuurbescherming.

De resultaten geven de stikstofeffecten van deze activiteit weer voor Natura 2000-gebieden. AERIUS Calculator maakt enkel voor de PAS-gebieden inzichtelijk welke stikstofgevoelige habitattypen er voor komen en op welke hiervan een effect is. Op basis hiervan is aangegeven voor hoeveel hectares ontwikkelingsruimte benodigd is.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator.

Berekening beoogd

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.naturazoo.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
J. van Gestel, geitenhouderij	Kleine Voort 12, 5081XG Hilvarenbeek

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk	
15130.009	RczPEUGZSJwJ	
Datum berekening	Rekenjaar	Rekeninstellingen
07 maart 2019, 10:12	2018	Berekend voor Wnb.

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	54,67 kg/j
NH ₃	2.489,72 kg/j

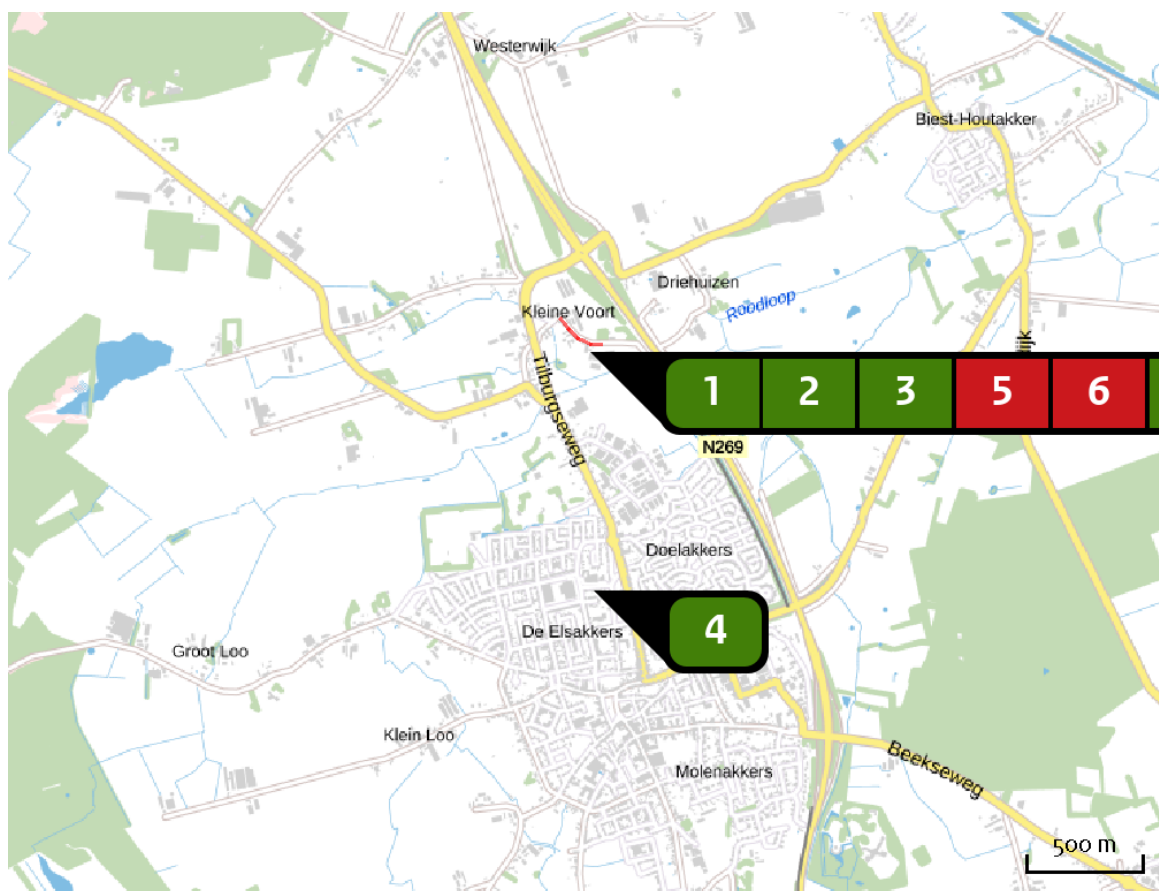
Resultaten

Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Kempenland-West	1,65

Toelichting

Beoogde situatie PAS gebieden

Locatie
beoogdEmissie
beoogd

Bron Sector	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1 Stal 1 Landbouw Stalemissies	10,00 kg/j	-
2 Stal 2 Landbouw Stalemissies	172,00 kg/j	-
3 Stal 4 Landbouw Stalemissies	217,60 kg/j	-
4 Stal 5 Landbouw Stalemissies	1.216,00 kg/j	-
5 verkeersaantrekkende werking Wegverkeer Buitenwegen	< 1 kg/j	3,08 kg/j
6 mobiele bronnen Mobiele werktuigen Landbouw	-	51,59 kg/j

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
	stal 6 Landbouw Stalemissies	874,10 kg/j	-

Resultaten
PAS-
gebieden
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage *
Kempenland-West	1,65
Kampina & Oisterwijkse Vennen	0,80
Regte Heide & Riels Laag	0,41
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	0,27
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	0,15
Ulvenhoutse Bos	0,08
Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	0,07
Langstraat	0,07
Lingegebied & Diefdijk-Zuid	>0,05
Strabrechtse Heide & Beuven	>0,05
Rijntakken	>0,05

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting tussen haakjes aangegeven.

Resultaten
per
habitatype
(mol/ha/j)

Kempenland-West

Habitatype	Hoogste bijdrage *
H3130 Zwakgebufferde vennen	1,65
Lg03 Zwakgebufferde sloot	1,51
H4030 Droge heiden	1,16
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	1,00
L3130 Zwakgebufferde vennen	0,92
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	0,81
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	0,66
H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,49
H3160 Zure vennen	0,49
ZGH3130 Zwakgebufferde vennen	0,29
ZGH91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,28
H6410 Blauwgraslanden	0,18

Kampina & Oisterwijkse Vennen

Habitattype	Hoogste bijdrage *
ZGH316o Zure vennen	0,80
H316o Zure vennen	0,79
H919o Oude eikenbossen	0,77
Lg03 Zwakgebufferde sloot	0,77
H313o Zwakgebufferde vennen	0,75
H403o Droge heiden	0,73
H401oA Vochtige heiden (hogere zandgronden)	0,73
H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,54
H311o Zeer zwakgebufferde vennen	0,53
Lg04 Zuur ven	0,45
H711oB Actieve hoogvenen (heideveentjes)	0,43
L403o Droge heiden	0,42
Lg09 Droog struisgrasland	0,36
H641o Blauwgraslanden	0,36
H231o Stuifzandheiden met struikhei	0,35
L401oA Vochtige heiden (hogere zandgronden)	0,35
H721o Galigaanmoerassen	0,33
H715o Pioniervegetaties met snavelbiezen	0,33
H233o Zandverstuivingen	0,31

Regte Heide & Riels Laag

Habitattype	Hoogste bijdrage *
H4030 Droge heiden	0,41
H3160 Zure vennen	0,38
H3130 Zwakgebufferde vennen	0,32
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	0,29
H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,28
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	0,25
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	0,19
ZGH3130 Zwakgebufferde vennen	0,14

Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

Habitattype	Hoogste bijdrage *
H9160A Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden)	0,27
H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,26
H3130 Zwakgebufferde vennen	0,24
H9190 Oude eikenbossen	0,24
Lg03 Zwakgebufferde sloot	0,22
H2330 Zandverstuivingen	0,22
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	0,21

Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek

Habitatype	Hoogste bijdrage *
H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	0,15
Lg03 Zwakgebufferde sloot	0,13
H6410 Blauwgraslanden	0,13
Lg06 Dotterbloemgrasland van beekdalen	0,12
ZGH3140hz Kranswierwateren, op hogere zandgronden	0,11
H3140hz Kranswierwateren, op hogere zandgronden	0,10
H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	0,09

Ulvenhoutse Bos

Habitatype	Hoogste bijdrage *
Hg1EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,08
Hg120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,08
Hg160A Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden)	0,08

Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux

Habitatype	Hoogste bijdrage *
H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,07
H4030 Droge heiden	0,06
H9190 Oude eikenbossen	0,06
H91Do Hoogveenbossen	0,06
H3160 Zure vennen	0,06
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	0,06
H9999:136 Habitatype onbekend/onzeker KDW op basis meest kritische aangewezen type (H3140;H3130;H3140;H3130)	>0,05
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	>0,05
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	>0,05
Lg09 Droog struisgrasland	>0,05
H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	>0,05

Langstraat

Habitatype	Hoogste bijdrage *
H3140hz Kranswierwateren, op hogere zandgronden	0,07
H6410 Blauwgraslanden	0,07
H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	0,07
H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	0,07

Lingegebied & Diefdijk-Zuid

Habitattype	Hoogste bijdrage *
H9999:70 Habitattype onbekend/onzeker KDW op basis meest kritische aangewezen type (H7230)	>0,05

Strabrechtse Heide & Beuven

Habitattype	Hoogste bijdrage *
H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	>0,05
Lg03 Zwakgebufferde sloot	>0,05

Rijntakken

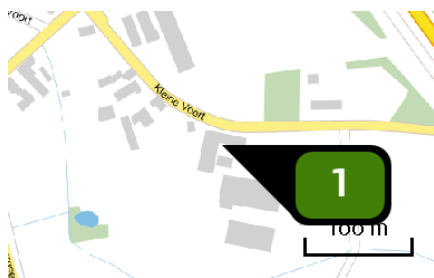
Habitattype	Hoogste bijdrage *
Lg02 Geïsoleerde meander en petgat	>0,05
Lg11 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeekleigebied	>0,05

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting tussen haakjes aangegeven.

Resultaten
resterende
gebieden
(mol/ha/j)

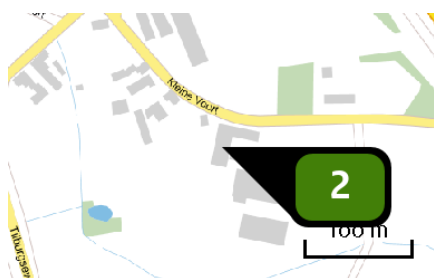
Natuurgebied	Hoogste bijdrage *
Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout	0,72 (-)
Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout	0,30 (-)
Ronde Put	0,13 (-)
Heesbossen, Vallei van Marke en Merkske en Ringven met valleigro	0,12 (-)
Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en h	0,09 (-)
Bos- en heidegebieden ten oosten van Antwerpen	0,08 (-)
Het Blak, Kievitsheide, Ekstergoor en nabijgelegen Kamsalamander	0,07 (-)
Hamonterheide, Hageven, Buitenheide, Stamprooierbroek en Mariaho	0,06 (-)
Hageven met Dommelvallei, Beverbeekse Heide, Warmbeek en Waterin	0,06 (-)

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting tussen haakjes aangegeven.

Emissie
(per bron)
beoogd

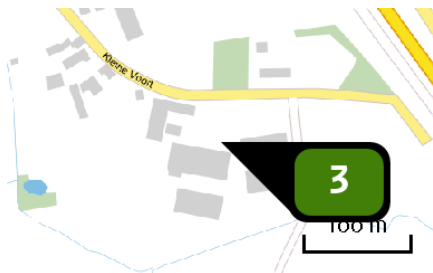
Naam **Stal 1**
 Locatie (X,Y) **137434, 390054**
 Uitstoothoogte **1,1 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH₃ **10,00 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	K 1.100	overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder)) (Overig)	2	NH ₃	5,000	10,00 kg/j

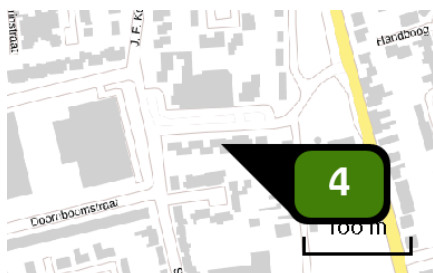
Naam **Stal 2**
 Locatie (X,Y) **137421, 390047**
 Uitstoothoogte **5,2 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH₃ **172,00 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	A 3.100	overige huisvestingssystemen (Rundvee; vrouwelijk jongvee tot 2 jaar) (Overig)	30	NH ₃	4,400	132,00 kg/j
	C 3.100	overige huisvestingssystemen (Geiten; opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen) (Overig)	200	NH ₃	0,200	40,00 kg/j

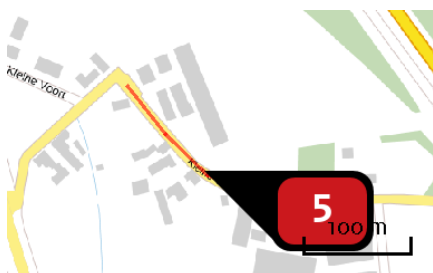
Naam **Stal 4**
 Locatie (X,Y) **137481, 390027**
 Uitstoothoogte **2,1 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH₃ **217,60 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	C 2.100	overige huisvestingssystemen (Geiten; opfokgeiten van 61 dagen tot en met één jaar) (Overig)	272	NH ₃	0,800	217,60 kg/j

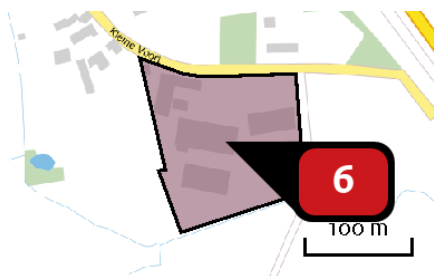
Naam **Stal 5**
 Locatie (X,Y) **137460, 389009**
 Uitstoothoogte **8,6 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH₃ **1.216,00 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	C 1.100	overige huisvestingssystemen (Geiten; geiten ouder dan 1 jaar) (Overig)	640	NH ₃	1,900	1.216,00 kg/j

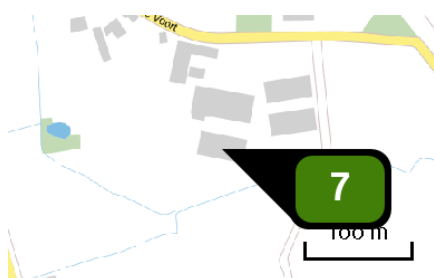
Naam **verkeersaantrekkende werking**
 Locatie (X,Y) **137385, 390099**
 NO_x **3,08 kg/j**
 NH₃ **< 1 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	12,0	NO _x NH ₃	2,90 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	8,0	NO _x NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam **mobiele bronnen**
 Locatie (X,Y) **137478, 390004**
 NOx **51,59 kg/j**

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	mobiele bronnen		3,5	3,5	0,0	NOx	51,59 kg/j

Naam **stal 6**
 Locatie (X,Y) **137460, 389968**
 Uitstoothoogte **8,1 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH₃ **874,10 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	C 1.100	overige huisvestingssystemen (Geiten; geiten ouder dan 1 jaar) (Overig)	359	NH ₃	1,900	682,10 kg/j
	C 2.100	overige huisvestingssystemen (Geiten; opfokgeiten van 61 dagen tot en met één jaar) (Overig)	220	NH ₃	0,800	176,00 kg/j
	C 3.100	overige huisvestingssystemen (Geiten; opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen) (Overig)	80	NH ₃	0,200	16,00 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2016L_20180926_2a474e88d4

Database versie 2016L_20170828_c3f058foof

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/uitleg>